

Arbejdsudbuddet kan øges med 4.000 ved at fastholde akademiske seniorer

Regeringen har fremhævet arbejdsudbud som den primære valuta i kommende politiske forlig. Dette notat ser på seniorer, som forlader arbejdsmarkedet, med fokus på dem, som vurderes at være i stand til at blive på arbejdsmarkedet lidt længere.

Fokus er på akademikere, som overgår fra arbejdsmarkedet til efterløn eller folkepension. Gruppen afgrænses til akademikere, som overgår fra lønmodtagerbeskæftigelse, arbejdssøgende, medarbejdende ægtefælle eller selvstændig¹. Klart størstedelen af denne gruppe udgøres af personer med status som lønmodtagere inden afgang fra arbejdsmarkedet.

En analyse fra F&P viser, at der er forskel i tilbagetrækningsalderen mellem den offentlige og private sektor, og at denne har været stigende siden 2010. For akademikere (personer med en lang videre gående uddannelse (LVU)) var tilbagetrækningsalderen i 2021 på 68 og 69 år for hhv. den offentlige og private sektor, dvs. akademikere med beskæftigelse på det private arbejdsmarked afgår godt ét år senere end offentligt ansatte akademikere.

I tråd med afgrænsningen ovenfor overgik 1.230 og 617 akademikere til hhv. folkepension og efterløn i 2020 fra den offentlige sektor. Hvis disse i stedet fulgte tilbagetrækningsmønsteret i den private sektor, ville arbejdsudbuddet kunne hæves med **1.847 personer**.

Udvides forslaget til også at inkludere personer, som afgår fra den private sektor – hvor 1.980 og 442 akademikere afgik til hhv. folkepension og efterløn – så alle akademikere forventes at arbejde et år længere, kan arbejdsudbuddet øges med **4.279 personer**. Denne sidste opgørelse er i sagens natur mindre sikker, fordi der ikke findes en sammenligningsgruppe, der arbejder et år mere.

¹ Hvis afgang fra arbejdsmarkedet (til efterløn eller folkepension) er fra en af følgende statusser, indgår personen ikke: Kontanthjælp, Revalidering, Ressourceforløb, Jobafklaringsforløb, Øvrige uden for arbejdsstyrken, Førtidspension, Fleksydelse, Anden Pension, Efterløn, Folkepension.

Tiltag, som kan hjælpe arbejdsudbuddet på vej

Et af elementerne, som forårsager tidligere tilbagetrækning fra det offentlige arbejdsmarked, kan være forskelle i kulturen på arbejdspladsen og arbejdsmiljøet. Hvis de offentlige arbejdsgivere kunne læne sig op ad kulturen på det private arbejdsmarked, kunne arbejdsudbuddet givetvis øges – endda uden en meromkostning i kroner og øre.

Ændringer i regler og vilkår ville også kunne afstedkomme lyst til at blive længere på arbejdsmarkedet – f.eks. via mulighed for mere fleksibilitet sent i arbejdslivet.

Endeligt kan økonomiske incitamenter også være et kraftfuldt værktøj, f.eks. via en skatterabat eller forhøjet beskæftigelsesfradrag for seniorer.

Metodeboks

Beregningerne er foretaget på baggrund af registerdata ved brug af følgende registre: Registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS) og KOTRE. Personernes arbejdsmarkedsstatus er målt i november måned i året.

Akademikere er opgjort som personer med en uddannelse, der falder ind under Akademikernes dækningsområde.